

Tednik

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva

PTUJ, 27. september 1968

Št. 38.

Leto XXI.

Izvod 0,50 N din, 50 S din

danes v tedniku

VINSKA LETINA IN CENE MOŠTA

— 2. stran

PRVA TRGATEV NA BORLU JE BILA V SLABEM VREMENIU

— 3. stran

NEKATERI PROBLEMI SOCIALNIH PODPIRANCEV

— 4. stran

PRVE DNI V SOLSKIH KLOPEH

— 5. stran

ZIVLJENJE MED KNJIGAMI

— 6. stran

ZA VSAKOGAR NEKAJ

— 7. stran

S seje SO Ptuj

Še vedno nerešeni problemi kmetijstva, šolstva, ...

Seja skupštine občine Ptuj pretekli tork je bila posvečena razpravi o analizi gibanja gospodarstva v prvem polletju letnjega leta, poročilu o realizaciji proračuna in družbenih skladov ptujske občine za isto obdobje in vrsti kmetijskih problemov, ki se nerešeni odlagajo s sejo na sejo občinske skupščine, ki pa je tudi največkrat brez moči, da bi jih rešila. Predstavniki izobraževalne skupnosti so razložili položaj financiranja šolstva, za katerega zoper primanjkuje veliko sredstev. Glede perečnih problemov kmetijstva v občini bodo napravili analizo o kmetijstvu v občini. Izobraževalna skupnost pa se bo ponovno obrnila na pomoč, predvsem k delovnim organizacijam.

V kmetijski občini, kot je ptujska, pride na sejah večkrat do ostrih, a upravičenih kritik s strani odbornikov kmetov in predstavnikov kmetijskih organizacij. Na minuli seji je bilo slasiti, da je mera polna in da je kmetovalcem dovolj stokanja, prošačenja in opozarjanja na nepravilnosti, na katere smo že večkrat opozarjali tudi v našem časopisu. Bureno razpravo so pričeli proti proizvajalcem sredstev za zaščito rastlin proti koloradskemu hrošču. Nekateri njihovi izdelki so neučinkoviti. Predvsem so navajali tiste, ki so izdelani na osnovi lindana. V ptujski občini sadijo veliko krompirja. Škoda zaradi koloradskega hrošča je lahko velika. Izračunali so, da za enčitna sredstva samo za omejenega škodljivca porabijo okoli 15 milijonov starih dinarjev letno. Kmetijska inšpekcija bo morala bolj paziti, katera sredstva so najbolj učinkovita, in opazirati kmetovalce ter jih usmerjati pri nakupu in uporabi. Gledete so navajali nekatere neologične stvari, kot na primer to, da za uvoz surovin za izdelovanje učinkovitega sevana ni deviz, za uvoz krompirja pa jih je dovolj.

Ponovno so ostro kritizirali odroke kmetijskih pridelkov in

živine. Odborniki iz hribovitih predelov so spraševali, od koder naj vzamejo sredstva za plačevanje davkov, če sadja ne morej rodi, če pa ga že lahko, dobitjo zanj nizke zneske, ki ne povrnejo niti stroškov obiranja. Na drugi strani so cene sadja v trgovinah mnogo večje. Spraševali so tudi, ali res ne bi mogli drugorazrednih jabolk po nižjih cenah prodati potrošnikom, ki nimajo takega standarda, da bi si lahko privoščili prvorstno sadje. Ni dvoma, da je veliko takih, ki bi kupili cenejše sadje. Poleg nizkih odkupnih cen sadja, ki ga je dovolj, je baje na zagrebškem trgu že uvoženo sadje. Spraševali so tudi, ali z razgovori s sosednimi občinami, ki imajo podobne probleme s sadjem, ne bi kazalo ustanoviti industrijsko predelovalnega obrata za sadje. Navajali so tu-

di velike razlike v cenah sadja ali nesposobni? Sklenili so, da bodo analizo o kmetijstvu v ptujski občini obravnavali na seji skupščine proti koncu leta.

Pripombe bodo poslani republiški skupščini, ki se naj končno zavzame in uredi probleme v kmetijstvu.

Iz razprave odbornikov je blilo razbrati, da so krajevne skupnosti, v katerih se volivci niso odločili za samoprispevki, v velikih težavah. Nimajo sredstev za najosnovnejše vzdrževanje komunalnih naprav, to je urejanje cest, pokopalisci, plačevanje električne energije in podobno. Grajali so politične organizacije, ki niso dovolj dobro pripravile referendum. Dejali so, da je to dobra politična šola. V kratkem se bodo morali o teh stvarih ponovno pogovoriti z volivci.

ZR

S seje SO Ormož

Kmetijstvo in zoper Kmetijstvo

V tork je bila v Ormožu so razmerno živahnina in delovna seja ob teh zborov občinske skupščine, na kateri so bili navzoči tudi zvezni poslanec Miha Košak ter republiški poslanci Matija Ratek, Drago Zabavnik in dr. Franc Antolič. Največ razprav je bilo okrog osrednje točke dnevnega reda, t. j. o analizi razvoja kmetijske proizvodnje v razdobju 1965–1968.

Po uvodni besedi predsednika skupštine občine Ormož Franca Novaka je podal uvodne smernice za razpravo o izstopajočih problemih v kmetijstvu predsednik sveta za kmetijstvo in gozdarstvo dipl. vet. Cyril Rajšp. Obrazložil je konkretno sklepe,

s kmeti-kooperanti. Kmetje so svoj čas videli v njih zares strokovne svetovalce, danes pa glede na trenutne razmere ne verjamajo več niti sami sebi.

Občinski odbornik kmetovalec Munda je v svoji diskusiji oстро kritiziral uvedbo najrazličnejših tak, ki bremenijo in podražujejo kmetijsko proizvodnjo. Za družbo je vse preved interesantno le takrat, kadar je treba od te panoge za sramotne cene odkupiti njene pridelke in kadar je treba na tak ali drugačen način izterjeti družbene dejavnosti. V kmetijstvu danes več ne vemo, kaj naj proizvajamo, da bomo lahko jutri ta pridelek za ustrezno ceno prodali.

Kmetijski tehnik Janko Kušmer je v zvezi s tem vprašanjem poudaril težavno vlogo, v kateri so se znašli kmetijski strokovnjaki, še posebej tisti, ki delajo v kooperacijski proizvodnji.

Cyril Rajšp, dipl. vet., je po-

udaril predvsem to, da kmetijstvo več ne more in ne sme dopuščati žongirjanja in izigravanja z najrazličnejšimi in pogostimi neopravilenimi intervencijskimi uvozi kmetijskih pridelkov takrat, ko imamo dovolj domaćih. Ukinuti bomo moralni tudi carine za uvoz tistih kmetijskih strojev, ki jih pri nas ne proizvajamo.

V razpravi je sodeloval tudi zvezni poslanec Miha Košak, ki je v grobih obrisih prikazal glavne koristnike zveznega proračuna. Kot vsi vemo, je glavni porabnik zveznega proračuna naša armada, ki se v trenutni politični situaciji v svetu vedno bolj dinamično in sodobno opremila. Potrdil je, da so zahite, ki jih postavlja kmetijstvo, popolnoma upravljene, da so obdavčitve v kmetijstvu previsoke in da bodo moralni tudi zvezni organi v najkrajšem času pričeti temeljito obravnavati kmetijstvo z vsemi njegovimi problemi. In če k temu dodamo še kratki komentar, lahko rečemo, da je res že skrajni čas,

da se s temi vprašanji pozanimo, da je tudi zvezni in republiški organi, saj vidimo, da ti problemi zdaj presegajo občinske meje in da jim povečini revne kmetijske občine več niso kos. V razpravi o kmetijstvu so sodelovali še Matija Ratek, dr. Franc Antolič, dipl. ekon. Kruno Novak, Maks Meško in drugi.

Nato je govoril o problemih samoupravljanja in vodenja in pri tem poudaril, da bi se morali odločno upreti vsakemu poskušku spraviti delovne ljudi v mezdni položaj, prav tako pa tudi vsaki menegerski tehniko, ali podobni tendenci in praksi, ki je še često pričuječa v naših podjetjih.

Na koncu svojega izvajanja je nakanal bodoče naloge vseh

državnopolitičnih organizacij in pri tem poudaril, da se je

(Konec na 3. strani)

TE DNI

PO SVETU

Pravi obraz napadalcev

Propagandni stroj Svojetske zvezne, v nekaterih drugih dežel, ki so s pohodom svojih vojaških enot v Češkoslovaško izvaze v Evropi in v svetu, posebej pa še v mednarodnem delavskem gibanju in v odnosih med socialističnimi deželami, križe, se sedaj spoprijema s težavami, iz katerih se ne more izvleči. Zahredel je v slepo ulico mnogo hitreje, kakor je to mogel predvideti, celo hitreje, kakor so mogli pričakovati opazovalci teh dogodkov. S preskakovanjem propagandnih stopnic odpirajo inspiratorji najnovejše krize prav razloga vojaške intervencije v Češkoslovaški.

Kot so čez noč brez razlogov poslali nad pol milijona vojakov v to socialistično deželo, se niso mogli dolgo vzdržati napada na Zvezno komunistov Jugoslavije in na predsednika Tita, da bi prešli na napad na našo notranjo in zunanjino politiko. Svoje pravne namene so edkrili zelo hitro in zelo precizno. Započačajo argument za argumentom, s katerim so želeli opraviti okupacijo, pre agresijo skupine socialističnih dežel na socialistično deželo v zgodovini, je propagandni stroj iznašel nov argument — ki je prav tako nehvalezen in trhel — da je namreč okupacija Češkoslovaške in vseh težav v socialističnih deželah kritika Jugoslavija!

TAKTIKI

Zaradi česa je prišlo do tega preobrata v propagandni taktiki in politični strategiji nosilcev politike nasilja v socialističnem svetu? Razlog za to vsekakor so. Ni jih tako težko odkriti, če gremo po poti ugotovljenih taktik, o katerih danes s toliko žolčnosti razpravljajo v Moskvi.

Seznam je resnično zelo dolg: na področju notranja politike se zadeva začetna pri vlogi in mestu partije v sodobni družbi in v težnji, da se modernizira gospodarstvo in usposobi za enakopravno mednarodno konkurenco, pa vse do namere, da se socialistične ideje mnogo močnejše kakor tankovske divizije. To se bo tudi tokrat ponovilo.

TANKI IN IDEJE

Ze precej časa se v svetu ni govorilo o svobodi ljudi, o samostojnosti narodov, dežel in partij s takšno žolčnostjo in v pogojih takšnih opozoril in pretenj. Razumljivo je, da so izpostavili udarcu v okolnostih povampirjenega staljinizma najprej Jugoslavijo, ker jo razglasjujejo za krivico za vse težave, ki so jih izvzvali drugi, ker je takšnim silam napoti samostojna in kreativna notranja in mirljubna zunanjna politika naše dežele.

Natčin, kako napadajo Jugoslavijo, najbolje kaže pravi obraz tistih, ki svoje »ideje« izvajajo na tankih in kar je skrito za njihovimi frazami o »kontrarevoluciji« v Češkoslovaški in v drugih deželah. Ze mnogokrat se je pokazalo, da so resnične socialistične ideje mnogo močnejše kakor tankovske divizije. To se bo tudi tokrat ponovilo.

Proste cene

Novi zakon o družbeni kontroli cen, katerega obravnavava je sedaj v zvezni skupščini v končni fazi, predstavlja po mnenju strokovnjakov pomembno potrdilo uspešnega izvajanja gospodarske reforme, ne glede na to, da se na njeni poti pojavljajo nove težave.

Dejstvo je, da ta zakonski predpis omogoča svobodno formiranje cen za nad 50 % proizvodov. To govorji o znaten stabilizaciji ponudbe in povpraševanje.

nja na domačem tržišču kot rezultat enakomerne proizvodnje, vplivljuje svetovnega tržišča in drugih dejavnikov.

(Konec na 4. strani)

Tudi v Ormožu priprave na proslavo 100-letnice prvega slovenskega tabora v Ljutomeru

Velike proslave 100-letnice prvega slovenskega tabora, ki bo v nedeljo, 6. oktobra, v Ljutomeru, se bo udeležilo tudi okrog 2000 prebivalcev iz ormoške občine.

V delovnih kolektivih in v šolah vlada za udeležbo na proslavi veliko zanimanje. Pripravljalni odbor je v Ormožu zasedal v pondeljek in pričel z obširno akcijo za množično udeležbo na proslavi tega vseslovenskega praznika. J. S.

Vreme

Lunine spremembe in vremenska napoved za čas od sobote, 28. septembra, do nedelje, 6. oktober 1968.

Zadnji krajec bo v nedeljo, 29. septembra, ob 6.07.

Napoved vremena: Ponovno poslabšanje vremena bo nastopilo okrog 3. oktobra.

Alojz Cestnik

Pelinko-vec 67 zlata medalja 1968

na letosnjem mednarodnem sejmu vina, žganj pijač in sadnih sokov v Ljubljani

LJUTOMER

od 28. septembra do 13. oktobra 1968
RAZSTAVE, SIMPOZIJ ZGODOVINARJEV in druga srečanja

V nedeljo, 6. oktobra 1968, ob 10. uri:
SLAVNOSTNO ZBOROVANJE

Govoril bo pokrovitelj proslave EDWARD KARDELJ

ZELENA PRLEKJA VAS GOSTOLJUBNO PRIČAKUJE!

1868-
1968

Prva trgatev na Borlu je bila v slabem vremenu

Ker je vsak začetek težak in ker so vse podobne prireditve odvisne od vremena, ki prvi trgatvi ni bilo naklonjeno, turistične prireditve ni bila tako, kot so si jo zamisili prireditve.

Vse bolj pogosto povezujejo organizacija ostala Francu Plohlju, razne prireditve in slovesnosti direktorju radia Ptuj. Zgodilo z oživljanjem starih običajev — se je celo to, da so nekatera podjetja »pristavljala lončke« še takrat, ko so začutili zaščitnik. Predvsem ne kaže ob

ljena vinogradniška razstava na borškem gradu. Večino stvari je posodil mestni muzej iz Ptuja. Uredil jo je kustos Vitomir Belaj. Razstavljeni so bili pripomočki, ki jih uporabljajo vinogradniki pri delu. Tu so bili pipci za rezanje grozdja, razne posode, brente ali po domače

Folklorna skupina iz Markovje je zaplesala na grajskem dvorišču skromnejšem pričetku vreči puške v koruzo. Že letos bi prireditve ob boljšem vremenu množile lepše uspela.

Prav tako je že ob prvi trgatev veliko stvari, ki so vredne pohvale. Prireditelju je na primer uspelo privabiti v Ptuj, predvsem pa na Borl, nad 500 turistov samo iz sosednje Avstrije, veliko turistov iz vse Slo-

venije in Hrvatske. Bilo je veliko domačinov, čeprav zanje trgatev ni nič posebnega. Vsi prostori borškega gradu so bili ob dnevu, predvsem proti večeru in do ranega jutra naslednjega dne, zasedeni do zadnjega kotača. Prav ob tej priložnosti se je videlo, da so prostori borškega gradu primerni za večje prireditve, saj se tudi v

Predvsem za tuge turiste je bila zanimiva pokušnja vina in ogled kleti »Slovenskih goric«. Žal je slabo vreme preprečilo, da bi lahko sami trgali grozdje v vinogradih. Lahko so ga le kupili na gradu Borl. Vsekakor bi bilo bolj zanimivo utrgati in pozabati grozd v gorici.

Predvsem za tuge turiste je bila zanimiva pokušnja vina in ogled kleti »Slovenskih goric«. Žal je slabo vreme preprečilo, da bi lahko sami trgali grozdje v vinogradih. Lahko so ga le kupili na gradu Borl. Vsekakor bi bilo bolj zanimivo utrgati in pozabati grozd v gorici.

Z.R.

SLOVENSKA BISTRICA

Kje so vzroki zastoja v kmetijstvu?

V zadnjem sestavku smo se dotaknili določenih slabosti v bistrškem kmetijstvu. V današnjem sestavku pa si bomo ogledali, kakšno je stanje v kmetijski mehanizaciji in v kooperacijski proizvodnji.

Kakšna je kmetijska mehanizacija

Naša kmetijska politika je zahtevala do leta 1968 pa tudi naprej, da so zadruge nudile zasebnim kmetijskim proizvajalcem strojne storitve. S tem pa je bil onemogočen razvoj strojnega parka zasebnih proizvajalcev. Istočasno pa so se vse bolj javljale težnje po zasebnem strojnem parku. V letu 1966 je to bilo omogočeno. Tako začne ponok hitro, drugje polagoma prodričati med kmetske zasebne mehanizacije. S tem je prišlo do sprostitev strojnega parka družbenega sektorja.

Klub temu pa, kmetje se danes niso dobro preskrbljeni z mehanizacijo. Vzrok je slaba kmetijska proizvodnja; kmetje namreč niso sposobni v kratkem času plačati traktorja ipd. Zaradi tega bi bili za kmetijstvo nujno potrebni krediti, vsaj za dobo deset let. Obstajajo pa tudi druge obveznosti kmeta, ki kupi nov kmetijski stroj — takse. Te takse namreč niso majhne. Če ob tem pomislimo še na davke, ki so v bistrški občini med največjimi v Sloveniji, potem si lahko mislimo, zakaj kmetijska mehanizacija ni globlje prodrla med kmete.

Ob teh dejstvih nekote posmislimo na nekatere sosedne države naše republike, ki kmeta ob nakupu mehanizacije oproste davka za znesek, ki ga je plačal za stroj.

Kooperacijska proizvodnja

Kmetijskih površin bistrških kooperantov po podatkih kmetijskega kombinata ne moremo

točno določiti. S tem se želi vedati, da ni točno določena opredelitev kooperanta v kmetijstvu. Sedaj zajema opredelitev kooperanta vse tiste neposredne proizvajalce, ki pri od-kupu prodajajo določene tržne viškove.

Osnovni koncept kooperacijske proizvodnje tako temelji na neutečenem in v bistvu nenačrtinem delu v proizvodnji določenih tržnih viškov. Kmetijski kombinat pa ima pri tem sami vlogo posrednika sredstev proizvodnje.

Ce pogledamo torej splošno stanje v občini, ne moremo biti s kooperacijsko proizvodnjo za-

BORLSKI MOST SO ZAKRPALE

Predteklo soboto so zopet odprli borški most preko Drave. Edini prehod preko Drave na tem območju krpa vsako leto. Ker je most na prometni cesti, ki povezuje dve republike in tako rekoč Evropo z Balkanom, nastane pravi prometni problem. Odkar je zgrajen ormoški most, preusmerijo promet skozi Ormož. Veliko preglavje povzroči neprehoden most domačinom, ki stanejo ali imajo posestva na obeh straneh Drave. Promet v gospodinskih prostorih hotela Borl prav tako pada.

Da bi ga čim hitreje popravili, se pravi do pretekle sobote, se, so pritisnili predvsem organizatorji trgatev na Borlu. Nenadno bi bilo okoli 500 turistov iz Avstrije napotiti peš na grad. Tudi domači turisti so že navajeni, da se z avtomobili pripeljejo na kraj dogodka.

Klub sklepu RIS negotovost med prosvetnimi delavci?

Za nadure ni dopolnilnih sredstev

Republiška izobraževalna skupnost je na svoji zadnji seji sklenila, da bo dala dopolnilna sredstva temeljnim izobraževalnim skupnostim, ki nimajo zagotovljenih toliko sredstev, da bi zagotovile izplačilo mesečnih osebnih dohodkov svojim zaposlenim v višini 850 din mesečno za učitelja in 1000 din mesečno za učitelja z višjo izobrazbo.

Ta sklep republiške izvršne skupnosti je vsekakor pozitiven in bo vsaj delno odpravil veleke razlike, ki so obstajale v osebnih dohodkih prosvetnih delavcev, vendar bodo razlike še naprej obstajale in bi bilo iluzorno misliti, da jih je moč v celoti odpraviti. Pri tem pa sedaj nastopa še drugo vprašanje: RIS bo namreč zagotovila dopolnilna sredstva samo na dejanjsko zasedena delovna mesta, ne pa tudi za delovna mesta, ki niso zasedena.

Takih delovnih mest pa ni tako malo. Samo v občini Lenart je petnajst takih delovnih mest, ki so iz različnih vzrokov nezasedena. Ni naš namen, da danes v tem sestavku razpravljamo o vzrokih, zakaj ta delovna mesta niso zasedena, čeprav bi se o tem dalo na široko razpravljati. Naš namen je, da prikažemo, kako so šole, ki so prikrajšane, s tem da nimajo zadostnega števila kadrov, prikrajšane sedaj še s tem, da ne dobijo sredstev za delo, ki ga bodo morali učitelji kljub temu opraviti v nadurah.

Menda je popolnoma odveč, da bi o zadevi na široko razglabljali, saj je očitno, da nihče ni dolžan delati nadur zaston. Kajti kolikor bi bila ta delovna mesta zasedena, bi bilo zanje prav tako treba dodeliti sredstva, in zakaj se potem ne bi dalo dopolnilnih sredstev tudi za nezasedena delovna mesta?

RIS je sicer naročila TIS, da naj prikažejo v zahtevkih tudi nadure — in prosvetni delavci upajo, da bo RIS to tudi upoštevala, vendar so za sedaj še v negotovosti, kot so mi povedali na TIS v Lenartu.

Upajmo, da bo to res tako, vendar mi kljub temu ni jasno, zakaj se med prosvetnimi delavci ustvarja takša negotovost, ki lahko samo skduje, ne pa

Z.R.

koristi. Kolikor se ta dopolnilna sredstva ne dodeljujejo za nezasedena delovna mesta iz kakšnih posebnih upravnih razlogov, tedaj bi to moralno biti jasno in glasno tudi povedano, da ne bi bilo nepotrebne negodovanja.

Ker je v šolstvu še veliko neřešenih vprašanj, ki terjajo re-

Tovarna Jože Kerenčič v Ormožu

Dokončna osvojitev proizvodnje plastenk

V tovarni »Jože Kerenčič« v Ormožu so pred nedavnim po uspešno prestani poizkusni proizvodnji plastenki dokončno osvojili tovorno proizvodnjo in tako realizirali napred v nalogu, ki si jo je ta delovni kolektiv postavil v svojih delovnih načrtih v zvezi s proizvodnjo plastičnih izdelkov. Ker pa je izraz — plastenka — pri nas še premalo domač, vam bom v pojasnilo ta izdelek nekoliko bolj »po domač« obrailabil in predstavil. Tu gre za plastične eno- in pa polimerske »steleklenice«, ki sicer s steleklnimi nima nobene veze in sem uporabil ta izraz samo za lažje razumevanje. Plastenke so izdelane iz prozorne in silno obstoječe plastične mase, ki je zelo odporna proti kislinskim in maščbam, ter so na osnovi teh kvalitet zelo primerne za transportiranje in prodrogo prehranbenih snovi tekočega značaja, kot so olje, kis, vino itd.

Kot je poudaril direktor tovarne »Jože Kerenčič« v Ormožu — MILAN RITONJA, so njihove plastenke namenjene v široki potrošnji predvsem samo za enkratno uporabo. S tem se bodo v nekaterih podjetjih občutno znižali vis stroški, ki nastajajo v zvezi z embalažo, kot so: embalažna evidenca, pranje, etiketiranje, vrčanje embalaže ... kar je v mnogih delovnih organizacijah povzročalo precej težav. Na svoj račun bodo prilegle tudi naše gospodinje, saj so bila zadržana v počasnem načrtu proizvodnje plastenki in vse kaže, da se bo morala sčasoma na račun proizvodnje plastičnih izdelkov skrčiti kovinska proizvodnja. Sicer pa lahko tudi v vsakdanjem življenu opazimo, da dobivajo plastični izdelki iz dneva v dan večjo vlogo in izpodrivajo iz proizvodnje nekatere klasične proizvodne materiale. Samo poglejte v eno izmed prodajal, kjer prodajajo plastične izdelke. Kaj vse boste lahko videli in kupili ter ob tem ugotovili, da se izdelki iz plastičnih mas na našem trgu v potrošnji vedno bolj iskan. Tega se dobro zaveda tudi delovni kolektiv tovarne »Jože Kerenčič« v Ormožu, ki v konkurenčnem boju noče zaostajati v ozadju in životariti iz dneva v dan, temveč se želi sproti vključevati v sodobne tehnološke procese nove proizvodnje, ki daje na trg tisto, kar kupci trenutno najbolj želijo. Eden izmed takih proizvodov so prav gotovo njihove plastenke, ki jih boste lahko v kratkem zasledili tudi v vaši trgovini in v domači kuhinji. Upajmo, da boste zadovoljni z njimi.

J.S.

V Ormožu v eni noči kar trije vlomi

V noči od ponedeljka na torek so bili v Ormožu izvršeni kar trije vlomi. Zaenkrat še neznan storilci so nasilno vdrli v samopostrežno trgovino »Kolonial«, v mesnici in v trgovini »Sadjezelenjava«, vlomiti pa so poskušali tudi na bencinski črpalki. V samopostrežno trgovino so prisli skozi okno, kjer so verjetno z lesensim drogom raztegnili žlezne križe in odnesli iz blagajne 24.000 S din gotovine. V mesnici pa je zločinčnik, ki je vložil v trgovino »Sadjezelenjava«, jih je presenetila prazna blagajna, tako da so odšli praznih rok. Kot je videz, jim je šlo posebej za denar, saj v vseh navedenih trgovinah niso opazili kakšnekoli večje kraje blaga.

Pri vsem tem je zanimivo to, da se je vse to dogajalo v samem središču mesta, ne da bi kdo karkoli videl ali slišal. V Ormožu so v zadnjem času vlomi zelo pogosti in še vedno ostaja uganka, so dolgorstrežni gostje iz sosednjih krajev ali domačini iz Ormoža. V prvem in v drugem primeru zaslužijo najstrožjo kazeno in upajmo, da jim je bodo organi javne varnosti v najkrajšem času stopili na njihove dolge prste.

Navedeni vlomi so kritično obravnavani obstoječe stanje po teh vprašanjih in se dogovorili, da bodo o tem razpravljali v vseh kolektivih občine Lenart.

Toš

Večja proizvodnja in manj zalog

(Nadaljevanje z 1. strani)

Stotka, v primerjavi s povprečjem leta 1967 pa samo za 2,5 odstotka. Ob tej priložnosti poglejmo sebej še razvoj v industrijski proizvodnji v prvem polletju leta 1968. Po fizičnem obsegu je industrijska proizvodnja v omenjenem obdobju za 10,7 odstotka večja kot lani, z 1,4 odstotka pa predstavlja. Med posameznimi gospodarskimi organizacijami so precejšnje razlike. Podjetja, ki so bila že v prvih mesecih leta nad poprečjem, so na tem ostala tudi do konca junija. Sem šteje živilska industrija, tovarna vloženih izdelkov, in opelarna. Lanske ravni proizvodnje niso dosegla tri industrijska podjetja. Vendar odstopanja niso zaskrbljajoča.

Zaloge gotovih izdelkov so kljub letnemu večji proizvodnji pomembne, ne nižje od lanskih. Prodano je bilo več blaga, le plačevanje računov je bilo počasnejše. Pomanjkanje denarja je oviralo redno nabavo reprodukcijskega materiala. Razveseljil uporab v dvigov proizvodnosti dela izkazuje tovarna avtopremke. Na splošno se stanje v tovarni, ki je bila že nekaj let predmet javnih razprav zaradi začrnjujočega finančnega položaja in vrste notranjih problemov, postopno zboljšuje. Obračun dohodka ob letnem polletju je pokazal boljši uspeh kot prejšnja leta tako glede proizvodnje kot prodaje. Za neugodni plačilni roki, ki jih zahtevajo kupci, povzročajo tudi letos slabo likvidnost.

Z.R.

Branko Zebe pleza na mlajško drevo na Borlu

bolj videlo, koliko napora je bilo potrebno, saj je drevo svoj vrh molelo visoko v zrak.

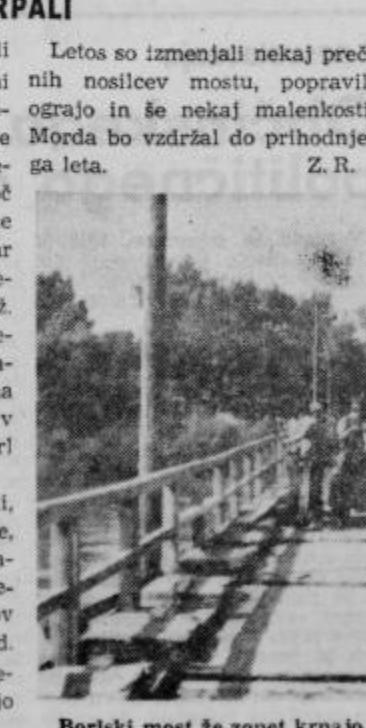
Na drevesu nekaj metrov pod vrhom je visel venec. Nanj so bili pripelj trakovi. Vabili so drzne plezalce. Vaš utrjan trak je pa menil praktično dario. Kljub temu da je bilo drevo zelo visoko, so ga takoj naskočili otroci iz sole v Cirkularah. Gledali so najbolj občudovali prvega drzneha, Branko Zebe (14 let) z Belskega vrha. Bil je pravlj mojster v plezanju. Kljub temu da je bilo drevo visoko in sploško, saj je bilo oguljeno, je v pičih nekaj minutah utrgal trak. Spuščanje navzdol ob deblu je bilo seveda mnogo lažje in hitrejše. Za nagrado je prejel hranilno knjižico kreditne banke iz Ptuja, na kateri je naložen pet starh tisočakov. Za njim so pripeljali do vence v prejeli nagrade še Stanko Fijačko iz Dolan, Stanko Kokol iz Dolan, Ivan Krajnc iz Brezovce in Anton Zebe z Belskega vrha. Vsi so prejeli praktična darila.

Z.R.

NAROČAJTE TEDNIK

Kooperacijska proizvodnja

Kmetijskih površin bistrških kooperantov po podatkih kmetijskega kombinata ne moremo

Borlski most že zopet krpa

Obnova družbenih gozdov v ptujski in slovenjebistriški občini

Gozdnogospodarski načrt enote Plešivec-Stoporce

Na seji občinske skupščine Ptuj pretekli torek, so odborniki med drugimi razpravljali tudi o gozdnogospodarskem načrtu družbenih gozdov gozdnogospodarske enote Plešivec-Stoporce.

Navedena enota zajema 834 ha gozdnih površin družbe lastnine. Enota leži na območju dveh občin; dobra tretjina gozdov je v občini Slovenska Bistrica (339,57 ha), ostalo pa leži v ptujski občini (544,40 ha). Revir Plešivec je del boškega gozdnega kompleksa (občina Slovenska Bistrica). Nanj se navezuje revir Stoporce, ki sicer ni tako zaokrožen, vendar je sestavljen iz večjih kompleksov blivših veleposestniških gozdov. Ostanek enote je razmetan pod Donačko goro, v Gruškovcu in po zahodnih Halozah med zasebnimi gozdovi.

V ptujski občini je v tej enoti izloženih 27,78 ha površine – pragozd na Donački gori, ki je s posebno odredbo zaščiten.

Enota ima 160 parcel: osm s poprečno površino 42 ha jih leži na območju slovenje bistrške občine, 152 s poprečno površino 3,5 ha pa na območju ptujske občine. Glavne dnevne vrste od naštetih sedemindvajset so bukev, jelka, smreka, macesen, hrast, rdeči bor, beli gaber, javor in jelen. Listavcev je 79 odstotkov od lesne zaloge (71 odstotkov je bukev, hrasta in kostanja), iglavcev pa 21 odstotkov.

V poprečju znaša lesna zaloge 216 kubikov na hektar, za Ptuj le 147 kubikov na hektar, za Slovensko Bistrico pa 327 kubikov na hektar. Vzrok za tako razdelitev lesne mase po občinah in oddelkih je v nekdanjem lastništvu gozdov, v pretiranem izkorisčanju pred zadnjo vojno in med njo ter v dostopnosti gozdov. Absolutni priprastek v ptujski občini je večji od onega v slovenjebistriški občini. Svet je razpravljal le o gozdovih, ki ležijo na ptujskem območju. K omjenjenemu načrtu je svet dal svoje mnenje, da se naj gospodarski načrt družbenih gozdov (za gozdnogospodarsko enoto Plešivec-Stoporce), ki ležijo na ptujskem območju, potrdi z nekatrimi važnimi pogoji: urejevalec najdopolni načrt s podatki o denarni vrednosti sestojev, s stroški za varstvo, nego, obnovu in melioracijo gozdov ter ostalimi manjšimi podatki, ki jih zahteva pravnik iz izdelavi gozdnogospodarskih načrtov in o evidenti njihovega izvrševanja.

Z R

Kdo je bil v črnem mercedesu VŽ 58-82?

Ciganski obisk v Središču

V pondeljek, 23. septembra t.l., so dobili nekateri prebivalci Središča kaj nepričakovani obisk:

tri ciganke so se napotile preiskovati hiše nekaterih tržanov, ne da bi koga vprašale za dovojenje, niti da bi se ozirale na lastnike in njihove družinske člane. Pri prvih hiši, pri Francu Skretu, so na hitro opravile, ne da se razne akcije v okviru šole, uzbijajo pa tudi, kdo naj bo izvoljen v novi pionirski štab odreda šole. Veliko pomoci jim nudijo mentorji pionirske organizacije in mladinskega aktiva na šoli. Razredniki in skratka vsi vzgojitelji na šoli naj bodo mentorji mladih ljudem, vsi pa svoje naj vzgojno vplivajo na rast najmlajših. K sesti in uresničevanju programa je treba poklicati člane pionirskega starešinskega sveta, predstavnike društva prijateljev mladine in vseh drugih organizacij v kraju. Pionirsko delo mora zavzeti široko aktivnost otroškega življenja, kajti preizkus bi bil, če bi se osredotočili le na delo v šoli. Prav zaradi tega šoli veliko kotišto zunanjih sodelavelci in starši in uspehi ne bodo izostali, če bo do šolske vodstva nala zainteresirati krog zunanjih sodelavelcev.

V prvi fazi pionirskega dela je treba skupaj s pionirji preučiti naslednje predloge:

- spoznati in preučiti interese učencev za sodelovanje v različnih krožkih, skupnih akcijah, tekmovanjih in prireditvah ter priлагoditi program jugoslovenskim pionirskim igram;
- pripraviti predloge za volitve samoupravnih vodstev, razrednih skupnosti, vodstev krožkov in odreda odreda;
- zainteresirati vse vzgojitelje na šoli za pomoč pri izvajaju načrta rednega vzgojnega programa;
- pridobiti krog zunanjih sodelavelcev iz vrst občanov, strokovnjakov, staršev itd.

Osnovno načelo pri planiraju načelo interes in zmogljivosti otrok, raznere dela v šoli in zavesti, da otroka ne le učimo, temveč tudi vzgajamo.

29. septembra sprejemajo pionirji na svojih odrednih konferencah delovne programe in volijo svoja vodstva. Poskrbte moramo, da bo tudi konferenca imela samoupravni značaj, da bodo otroci kar najbolj sproščeno razpravljali o sebi, o učenju, o svoji organizaciji, o pravicah in dolžnostih, ki jih imajo do sebe in otroške skupnosti. Otroci znajo biti aktivni, iskreni in domiselnii, če jim odrasli damo spodbudo.

Letošnje jugoslovenske pionirski igre imajo geslo LJUBIMO SVOJO DOMOVINO IN NJENE BRATSKA NARODE. Ta vsebina je tako plemenita, da bo lahko pridobila širok krog pionirjev, ki bodo prek raznih oblik sodelovali v akciji. Se prav posebno bomo moral poglobiti patriotsko vzgojo, razvijati pa bomo najrazličnejše oblike bratskega sodelovanja med pionirji jugoslovenskih narodov.

Z A.

POJASNILA KOMUNALNEGA PODJETJA PTUJ NA PISMO MARLJE KOTNIK IZ GRAJEN-SCAKA, OBJAVLJENO V TEDNIKU DNE 20. SEPTEMBRA 1968

Tovarišica Kotnikova v svojem pismu omenja svoj primer, ko je dne 12. septembra moralna k zdravniku v Ptuj in ji Šofer našega šolskega autobusa ni dovolil oziroma omogočil prevoz v Ptuj z utemeljito, da je to poseben avtobus samo za šolske otroke in drugih potnikov ne sme sprejeti oziroma prevažati.

V pojasnilo tovarisko Kotnikovi v vsem občanom sporočamo, da ima podjetje s temeljno izobraževalno skupnostjo Ptuj pogodbo za prevoz šolskih otrok na relaciji Vurberk-Ptuj-Vurberk. V letnem času je ta proga zaradi premajhne zasedbe avtobusa ne-rentabilna, zaradi česar jo je tudi podjetje Avtobusni promet Marijan opustilo.

Upamo, da bodo tovarisko Kotnikova kot tudi drugi občani naše pojasnilo z razumevanjem sprejeti, z uvedbo redne zimske proge pa bo tudi ustrezeno potrebam in željam občanov tega predela.

Datum uvedbe te avtobusne proge bomo objavili v Tedniku.

KOMUNALNO PODJETJE PTUJ

PTUJ

DE GAULE POJDE H KIESINGERJU

Po včerajšnji seji vlade so v Pariz usporoblili, da se bodo pogovori, ki jih bo imel v petek francoski predsednik de Gaulle v Bonnu s kanclerjem Kiesingerjem, nanašali v bistvu na politična vprašanja.

De Gaulle je vodil včerajšnje sejo, na kateri je zunanj minister Debre poročal o zunanj političnih dogodkih.

Nekateri problemi socialnih delavcev

V naših krajih je še vedno nekaj socialnih podpirancev. Njihovo število sorazmerno niti ni tako majhno in je precejšnje breme naših družb. Družba niti ne more zagotoviti vsem take gmotne oskrbe, da bi bili ti ljudje zadovoljivo preskrbljeni, saj jim v večini primerov daje le minimalna sredstva za preživljanje. Večino socialnih podpirancev tvorijo biviši vinčarji, ki ne morejo dokazati, da so bili res vinčarji, ker v resnic pravi vinčarji niso niti bili. Ti ljudje so se preživljali kot dlinarji in so le stanovali pri posameznih kmethih v njihovih zidanicah, delati pa so pri okoliških kmetih. V takih primerih pa se jim ne more priznati delovna doba. Ti ljudje so danes ostareli in sedaj živijo kot socialni podpiranci. Nekateri med njimi so tudi taki, ki imajo svoje otroke zaposlene, vendar jih tudi ti ne morejo vzdruževati zaradi številne družine, ki jo imajo sami, tako da so včasih nekateri sami potrebitni pomoči. Poleg tega da so že takoj v težu težavnem položaju, pa se nemalokrat zgodi, da se prav tem ljudem godi krvica. Včasih je vzrok takega stanja njihovo neznanje, včasih pa so krivi tudi organi, ki bi morali poučiti dlinarje o njihovih pravicah. Ti ljudje stanejo v večini primerov še zmeraj v starih zidanicah. Zgodil se, da se tako zidanica podre ali pa jo lastnik prodra in potem tudi ljudje ostanejo brez stanovanja.

Zgodil se je tale primer: socijalni podpiranci, ki je prejemal 100 din podpore mesečno, in njegova hčerka z dvema otrokoma, enim starim 5, drugim pa 15 let, ki je prejemala 70 din podpore mesečno, sta se morala

Proste cene

(Nadaljevanje s 1. strani)

BREZ »ZALEDENIH« CEN Kontrole in »zaledenih« cen po novem zakonu več ni, če izvzememo malo število proizvodov, katerih cene določajo se administrativno. Proizvajalci imajo možnost v okviru zbornic in po dogovoru s potrošniki odločati o spremembah cen, kot so bile določene z reformo. Za nove proizvode je prav tako možno prosto določati cene, tako da bo bodoča kontrola imela bolj značaj preventivne, možnost intervencije pa je predvidena le v primerih resnih pretresov na tržišču.

VLOGA OBČIN

Vloga občine prihaja v politiki cen vse bolj do izraza. V njeni pristojnosti so cene osnovnih prehrambenih proizvodov, storitev in even drugih proizvodov, od katerih gibanje je najbolj odvisen standard prebivalstva.

Prav zaradi takšnega položaja bodo občine večkrat deležne kritike upravičene ali pa tudi ne, kar spodbuja h krepiti službe za kontrolo cen v občini. Primer s stalnim podraževanjem storitev kaže, da bi pristojni organi v občinah morali na zborih vlivcev posvetiti več pozornosti pojasnjevanju nekaterih načel ekonomike politike.

Potrošniki namreč zamerijo občinskim ofatom, ker se podražuje lokalni promet in druge storitve. Pri tem pa pozabljajo, da smo šli v reformo s ciljem, da postanejo vse dejavnosti rentabilne, da postanejo najemnine ekonomiske in da postavimo komunalna in storitvena podjetja na zdrave noge.

ZUPANJE V OBČINE

Medtem ko v primeru storitev lahko rečemo, da so občine v glavnem po nedolžnem krive, zadeva z maloprodajnimi cenami mesa v posameznih občinah izraža določene izkušnje. Spomladanska suša je zmanjšala donose krme in živinorejci so se hoteli zmeniti odvečne živine. Odkupne cene so začele padati in ponekod so prodajali živilo daleč pod ceno. Logično bi bilo, da bi se tudi cene v drobnih prodaji znižale. Toda to se ni zgodilo. Tako so bili potrebitni ukrepi za uvedbo ponovne administrativne kontrole cen s strani republike. Novi zakon pa izraža popolno zaupanje občinam, da bo reševalo vprašanja.

Osebna kronika

RODILE SO:

Elizabeta Korošec, Placar 53 - Karla; Ivanka Raufi, Polenc 18 - Srečka; Marjana Gašer, Ob Grajencem 1 - Silvester; Angela Znidarič, Lancova vas 92 - Edito; Sonja Udovič, Juršinci 19/a - Svaruna; Marija Skriniar, Ormoška 4 - Simona; Zofija Kolarč, Cerovec 31 - dečka; Anita Kralj, Prešernova 2 - Tatjana; Terezija Petek, Hlaponček 50 - Daniela; Danica Laci, Tomaz 15 - Marka; Kristina Flajš, Slovenski Rudnik 8 - Rudija; Margareta Skriniar, Križar 55 - Marija; Marija Jurčevič, Stanetinci 46, Gornja Radgona - dečka; Terezija Rostanjevec, Markovček 67 - Brigit; Nada Ornik, Prepolje 33/a - Cvetko; Marja Horvat, Dornava 23 - Vladia; Pavla Kovacec, Podgorci 66 - Franca; Nevenka Bosilj, Gorica 38 - Romana; Neža Donaj, Placarovci 8 - dečko; Albin Janc, Sp. Hajdina 7 - dečko; Silvester Petek, Rabelica 8 - n. h. - Branko; Friderika Zupanec, Trubarjevo naselje II/IX - Alenko; Julijana Sadagin, Prepolje 112 - dečka; Bernarda Mušič, Ljutomerška 15 - Franca; Marija Miljanček, Gomila 32 - dečka; Maria Bežjak, Prešernova 27 - Irena; Mihaljka Mihlin, Radovec 70 - Ivana; Rozalija Matjaščić, Dornava 123 - Mirana.

POROKE:

Karl Paradiž, Dobja vas 14, in Marjan Godec, Kunčica pri Ptiju 14; Franc Kovačec, Žamenc 5, in Jožeta Brumen, Žamenc 31; Janez Bežjak, Spuhija 113, in Ivana Vrabić, Budina 55; Mladen Jordan, Mikloščeva 4, in Tonica Športič, Lika, Kosinj 84; Jozo Koštro, Vir 36. Posušje, in Silvia Fraš, Ljutomerška 28/b.

UMRL JE:

Janez Grušovnik, Ptujska gora, roj. 1918, umrl 18. 9. 1968.

S posvetovanja

Občinskega političnega akta

V sredo, 18. septembra 1968, je bilo v Lenart posvetovanje občinskega političnega akta, ki ga je sklical občinski konference SZDL Lenart.

Na tem posvetovanju so razpravljali o dopolnitvi nekaterih določil ustave SFRJ in o potrebnem uveljavljanju izjemno tudi drugi potniki želeli oziroma zahtevali, da se jim omogoči prevoz (z istim zahtekom oziroma izjavo, da gre do zdravniku, ki mora ona razumeti, da ne sme v avtobus sprejemati drugih potnikov). Ta dogovor je upravičen in razumljiv, ker mora avtobus v čim krajšem času prepeljati otroke v šolo in iz šole nazaj domov. Avtobus nima postanka na vseh rednih avtobusnih postajališčih, temveč samo na za to določenih mestih, ki najbolj ustrezajo dohodu otrok.

Verjamemo tovarisko Kotnikovi,

da ima podjetje s temeljno izobraževalno skupnostjo Ptuj pogodbo za prevoz šolskih otrok na relaciji Vurberk-Ptuj-Vurberk.

V letnem času je ta proga zaradi premajhne zasedbe avtobusa ne-rentabilna, zaradi česar jo je tudi podjetje Avtobusni promet Marijan opustilo.

Datum uvedbe te avtobusne proge bomo objavili v Tedniku.

KOMUNALNO PODJETJE PTUJ

Kaj so storile delovne organizacije za

dopolnilno izobraževanje?

Na nedavnem posvetovanju, ki ga je sklical občinski sindikalni svet v Lenartu, so med drugimi razpravljali tudi o problemu dopolnilnega izobraževanja.

Da je dopolnilno izobraževanje res nujno potrebno, nam povedo naslednji podatki: v četrem razredu osnovne šole odprtih 8–7 odst. učencev, v petem razredu 4–5 odst. učencev, v šestem razredu 11–12 odstotkov učencev, v sedmem razredu pa že nad 20 odst. učencev. To se pravi, da v občini Lenart ne konča osnovne šole od 40–50 odstotkov otrok, od tega po oceni 60 odst. fantov. To stanje je v primerjavi z republiškim povprečjem celo boljše, vendar nam pove, da se s tem stalno poraja sloj kmetijskih delavcev, ozirana nekvalificirane delovne sile, saj se tisti, ki ne končajo osnovne šole, ne morejo vključiti na prej v uk. Temu primera je tudi struktura zaposlenih. Glede zaposlitve po zahtevani izobrazbi nima v SRS 40 odst. ljudi, ki zasedajo delovna mesta, za katere se zahteva višja v visok izobrazba, zahtevane izobrazbe. Prav tako nima 16,9 odst. ljudi, ki zasedajo delovna mesta, za katere se zahteva srednješolska izobrazba, ustreerne izobrazbe. V mariborski regiji je to stanje še slabše, v občini Lenart pa še slabše. Nadalje je zelo važen podatek, da v SRS nima višje oz. visoke izobrazbe 45 odst. direktorjev in 51% funkcionarjev.

Tako stanje v kadrovski strukturi pa narekuje dopolnilno izobraževanje ljudi. To izobraževanje mora zajeti vse neposredne proizvajalce pa tudi strokovne delavce. Pri neposrednih proizvajalcih so mišljeni tudi

Razprava na omenjenem posvetovanju je pokazala, da so delovne organizacije v občini Lenart storile po tem vprašanju zelo malo. Znano je nameč, da so le nekatere delovne organizacije dale nekaj sredstev za dopolnilno izobraževanje, večina delovnih organizacij pa ne samo da ni dajala sredstev v te namene, ampak ni storila tudi nič drugače v zvezi s tem problemom.

Na posvetovanju so se dogovorili, da se mora temu problemu posvetiti več pozornosti. V ta namen bodo vsi družbeni dejavniki v občini usmerjali svoje sile k reševanju tega problema.

Pozvali so vse delovne organizacije, da v okviru svojih možnosti v bodoče odvajajo več sredstev v te namene. Vsi odgovorni oziroma vodilni ljudje v

delovnih organizacijah pa so bojan odveč in da bi bile stvari urejene v smislu sklepov posvetovanja, saj je bil sklep prav temu namenjen. V zadnjem izboljšanju položaja ko je v kratkem ugotovil, da delovne organizacije res posebej reševati problem in bi meznikom. Ker pa že iz prakse vemo, da se na marsikatem delovnih organizacij v drugekrat ostane samo pri tem, se lahko bojimo, da ne bi bilo tudi tokrat tako. Veselilo bi nas, če bi bila ta izražena naredila ničesar.

Toš

Vzorno sodelovanje voličinskih lovcev in kmetov

Se pred slabima dvema letoma so pristojni organi razpravljali o razpustitvi lovske družine Voličina. Družino so namreč hoteli razpustiti zaradi slabega gospodarjenja. Tega takrat niso storili, dati pa so jih jeseni vedeti, da bo, če se gospodarjenje ne bo izboljšalo, družina razpuščena. Lovci so uvideli, da tako ne gre naprej, zato so zamenjali nekatere vodilne člane te družine, ki so bili precej konzervativni, in so začeli vlagati divjad v lovišče.

Tako se je stalež divjadi zelo povečal, zato so lahko sprejemali inozemske goste, ki so jim prinašali lepe denarce. Novembra lani so se odločili zgraditi lovski dom. Lovski dom jim je bil potreben, saj so morali dostikrat imeti posvete v kuhinji gostilne.

Januarja letos so sestavili gradbeni odbor, ki je takoj pričel z delom. Misili so nameč, da imajo več sredstev, s sklepnim računom pa so ugotovili, da imajo samo 19.000 din, pred-

Sedaj se je pokazalo, kako so imeli prav tisti, ki se niso hoteli odločiti za razpust družine. V slabih dveh letih se je ta družina samo z zamenjavo nekaterih vodilnih funkcionarjev toliko popravila, da je danes

Sedaj se je pokazalo, kako so imeli prav tisti, ki se niso hoteli odločiti za razpust družine.

Na posvetovanju so se dogovorili, da se mora temu problemu posvetiti več pozornosti. V ta namen bodo vsi družbeni dejavniki v občini usmerjali svoje sile k reševanju tega problema.

Pozvali so vse delovne organizacije, da v okviru svojih možnosti v bodoče odvajajo več sredstev v te namene. Vsi odgovorni oziroma vodilni ljudje v

delovnih organizacijah pa so bojan odveč in da bi bile stvari urejene v smislu sklepov posvetovanja, saj je bil sklep prav temu namenjen. V zadnjem izboljšanju položaja ko je v kratkem ugotovil, da delovne organizacije res posebej reševati problem in bi meznikom. Ker pa že iz prakse vemo, da se na marsikatem delovnih organizacij v drugekrat ostane samo pri tem, se lahko bojimo, da ne bi bilo tudi tokrat tako. Veselilo bi nas, če bi bila ta izražena naredila ničesar.

Toš

Se pred slabima dvema letoma so pristojni organi razpravljali o razpustitvi lovske družine Voličina. Družino so namreč hoteli razpustiti zaradi slabega gospodarjenja. Tega takrat niso storili, dati pa so jih jeseni vedeti, da bo, če se gospodarjenje ne bo izboljšalo, družina razpuščena. Lovci so uvideli, da tako ne gre naprej, zato so zamenjali nekatere vodilne člane te družine, ki so bili precej konzervativni, in so začeli vlagati divjad v lovišče.

Tako se je stalež divjadi zelo povečal, zato so lahko sprejemali inozemske goste, ki so jim prinašali lepe denarce. Novembra lani so se odločili zgraditi lovski dom. Lovski dom jim je bil potreben, saj so morali dostikrat imeti posvete v kuhinji gostilne.

Januarja letos so sestavili gradbeni odbor, ki je takoj pričel z delom. Misili so nameč, da imajo več sredstev, s sklepnim računom pa so ugotovili, da imajo samo 19.000 din, pred-

Sedaj se je pokazalo, kako so imeli prav tisti, ki se niso hoteli odločiti za razpust družine.

Na posvetovanju so se dogovorili, da se mora temu problemu posvetiti več pozornosti. V ta namen bodo vsi družbeni dejavniki v občini usmerjali svoje sile k reševanju tega problema.

Pozvali so vse delovne organizacije, da v okviru svojih možnosti v bodoče odvajajo več sredstev v te namene. Vsi odgovorni oziroma vodilni ljudje v

delovnih organizacijah pa so bojan odveč in da bi bile stvari urejene v smislu sklepov posvetovanja, saj je bil sklep prav temu namenjen. V zadnjem izboljšanju položaja ko je v kratkem ugotovil, da delovne organizacije res posebej reševati problem in bi meznikom. Ker pa že iz prakse vemo, da se na marsikatem delovnih organizacij v drugekrat ostane samo pri tem, se lahko bojimo, da ne bi bilo tudi tokrat tako. Veselilo bi nas, če bi bila ta izražena naredila ničesar.

Toš

Se pred slabima dvema letoma so pristojni organi razpravljali o razpustitvi lovske družine Voličina. Družino so namreč hoteli razpustiti zaradi slabega gospodarjenja. Tega takrat niso storili, dati pa so jih jeseni vedeti, da bo, če se gospodarjenje ne bo izboljšalo, družina razpuščena. Lovci so uvideli, da tako ne gre naprej, zato so zamenjali nekatere vodilne člane te družine, ki so bili precej konzervativni, in so začeli vlagati divjad v lovišče.

Tako se je stalež divjadi zelo povečal, zato so lahko sprejemali inozemske goste, ki so jim prinašali lepe denarce. Novembra lani so se odločili zgraditi lovski dom. Lovski dom jim je bil potreben, saj so morali dostikrat imeti posvete v kuhinji gostilne.

Januarja letos so sestavili gradbeni odbor, ki je takoj pričel z delom. Misili so nameč, da imajo več sredstev, s sklepnim računom pa so ugotovili, da imajo samo 19.000 din, pred-

Sedaj se je pokazalo, kako so imeli prav tisti, ki se niso hoteli odločiti za razpust družine.

Na posvetovanju so se dogovorili, da se mora temu problemu posvetiti več pozornosti. V ta namen bodo vsi družbeni dejavniki v občini usmerjali svoje sile k reševanju tega problema.

Pozvali so vse delovne organizacije, da v okviru svojih možnosti v bodoče odvajajo več sredstev v te namene. Vsi odgovorni oziroma vodilni ljudje v

delovnih organizacijah pa so bojan odveč in da bi bile stvari urejene v smislu sklepov posvetovanja, saj je bil sklep prav temu namenjen. V zadnjem izboljšanju položaja ko je v kratkem ugotovil, da delovne organizacije res posebej reševati problem in bi meznikom. Ker pa že iz prakse vemo, da se na marsikatem delovnih organizacij v drugekrat ostane samo pri tem, se lahko bojimo, da ne bi bilo tudi tokrat tako. Veselilo bi nas, če bi bila ta izražena naredila ničesar.

Toš

Se pred slabima dvema letoma so pristojni organi razpravljali o razpustitvi lovske družine Voličina. Družino so namreč hoteli razpustiti zaradi slabega gospodarjenja. Tega takrat niso storili, dati pa so jih jeseni vedeti, da bo, če se gospodarjenje ne bo izboljšalo, družina razpuščena. Lovci so uvideli, da tako ne gre naprej, zato so zamenjali nekatere vodilne člane te družine, ki so bili precej konzervativni, in so začeli vlagati divjad v lovišče.

Tako se je stalež divjadi zelo povečal, zato so lahko sprejemali inozemske goste, ki so jim prinašali lepe denarce. Novembra lani so se odločili zgraditi lovski dom. Lovski dom jim je bil potreben, saj so morali dostikrat imeti posvete v kuhinji gostilne.

Januarja letos so sestavili gradbeni odbor, ki je takoj pričel z delom. Misili so nameč, da imajo več sredstev, s sklepnim računom pa so ugotovili, da imajo samo 19.000 din, pred-

Sedaj se je pokazalo, kako so imeli prav tisti, ki se niso hoteli odločiti za razpust družine.

Na posvetovanju so se dogovorili, da se mora temu problemu posvetiti več pozornosti. V ta namen bodo vsi družbeni dejavniki v občini usmerjali svoje sile k reševanju tega problema.

Pozvali so vse delovne organizacije, da v okviru svojih možnosti v bodoče odvajajo več sredstev v te namene. Vsi odgovorni oziroma vodilni ljudje v

delovnih organizacijah pa so bojan odveč in da bi bile stvari urejene v smislu sklepov posvetovanja, saj je bil sklep prav temu namenjen. V zadnjem izboljšanju položaja ko je v kratkem ugotovil, da delovne organizacije res posebej reševati problem in bi meznikom. Ker pa že iz prakse vemo, da se na marsikatem delovnih organizacij v drugekrat ostane samo pri tem, se lahko bojimo, da ne bi bilo tudi tokrat tako. Veselilo bi nas, če bi bila ta izražena naredila ničesar.

Toš

Osnovna šola na Hardeku pri Ormožu

Prve dni v šolskih klopeh

Ni se dolgo tega, ko je po brezkrbnih šolskih počitnicah ponovno zazvonil šolski zvonec in naznani začetek novega šolskega leta. Prav gotovo so ga se posebej zvedovali poslušali naši najmlajši šolarčki, ki so letos prvič prestopili šolski prag, in paho sedli v šolske klope. Srečali so se z nečim novim, česar do sedaj niso bili vajeni. Solo so poznali le iz pripovedovanja svojega starejšega bratca ali sestrice, ki sta jim morda mnogokrat grozila: »Le počakaj, boš videl, ko boš pričel hoditi v šolo!« V trenutku so se znašli tam, v tisti tolilikorat izgovoreni »šoli«, o kateri je bilo zadnje čase doma največ govorja.

Sicer pa, kaj bi mnogo filozofirali, preselimo se raje v osnovno šolo na Hardeku pri Ormožu, ki sem jo pred nedavnim obiskal. Ko sem stopil v notranjost sveže preplešane zgradbe, je bilo v njej vse mirno in sem prvič pomisil, da ta doma nima pouka. Ko sem nekaj skrbneje prisluhnil, sem zaslišal skozi vrata, ki vodijo v učilnico, otroške glasove, med njimi tudi glas tovarišice, ki je verjetno vodila razgovor. Najprej sem pogledal na vrata, in ko sem na njih zagledal napis prvega razreda, sem si sam pri sebi dejal: »Aha, smo že tu, upam, da bo dovolj intervjuvancev in prijetnega kramjanja!« Ker pravijo, da pred vratni ni lepo prisluškovati, v razred pa si nisem upal kar

sedaj včasih že bolj navdušeni za gradnjo in prihajo redno delat.

Tudi okoliški kmetje se pridružujejo prostovoljnega dela. Zgodi se, da jih je tudi do 15 nevorcev na gradbišču. Kljub temu da imajo kmetje sedaj v jeseni obilo dela na poljih, jim pridno pomagajo. Nekateri, ki res ne morejo priti, pa plačajo delave, ki potem v njihovem imenu delajo pri gradnji.

Vsa organizacijska dela vodi tajnik gradbenega odbora Alojz Jošt, upravitelj šole iz Korene, in je cele svoje počitnice posvetil gradnji doma. Pa tudi sedaj, ko se pouli v šolah že pričel, je v svojem prostem času vsak dan na gradbišču.

V domu bodo naslednji prostori: večja lovska soba, sejna soba, kuhinja, soba za upravo družine, več podstrešnih sob, soba z desetimi ležišči in kletnimi prostori. Predvsem bi moral urediti pokrita gnojišča, betonske gnojnične jame in ograjena tekalnica.

Po odloku o predelih in pogojih, ob katerih je dovoljeno gojiti domače živali v naselju Lenart, bi morali vse, ki redijo domače živali v strnjem naselju v Lenartu, zadostiti pogoju tega odloka do 1. avgusta teča. Predvsem bi morali urediti pokrita gnojišča, betonske gnojnične jame in ograjena tekalnica.

Po ugotovitvah veterinarskega inšpektorja veterinarja Milana VAUDE pa tem pogojem se niso vsi zadostili. Rejci domače živali sicer niso proti, da tega ne bi uredili, ker se zavedajo, da je potrebna zaščita higienike in zdravja ljudi. Po mnenju inšpektorja pa je glavna ovira, da stvari še niso urejene tako, kot zahteva to odlok, posmanjkanje finančnih sredstev pri posameznikih. Za ureditev gnojišč in gnojničnih jam so potrebna precejšnja finančna sredstva.

Zaradi tega dejstva inšpektor je ni predlagal nobenega v kaznovanje, pač pa je postavil začudnikom rok, da katerega morajo zadeve urediti. Rok, do katerega si morajo rejci domače živali v naselju Lenart urediti zahtevane stvari, je za male živali do 1. novembra tega leta, za večjo živino pa do 1. maja naslednjega leta.

Prirediti so objubili, da bodo stvari uredili, in se nihče ne zoperstavlja določilom tega odloka, saj ima vsakodob lepo urejeno dvorišče. Upajmo, da bodo objubilo držali in da ne bo treba nobenega predlagati v kaznovanje, saj je to neljub ukrep, ki pa ga včasih moramo uporabiti, ceprav neradi.

Vsekakor je to pozitivna odločitev inšpektorja, kolikor se prizadeti trudijo, da bi stvari čimprej uredili v zadovoljstvo sebi in vsem okoliškim stanovencem. Toš

Naši prvošolci v družbi svojih starejših prijateljev, ki niso dovolili, da bi se na fotografiji »važili« samo »prelek«

prej povedala mala Majdica da je že 18 let učiteljica in da Podplatinik, ki mi je na vprašanje svojega poklicna navzlin vsem težavam, ki ga spremjam, ne bi bila prva razlika, ki je z opozila, v tem, da so v vrtcu kraljice Majdica, da je bila prva razlika, ki je go delo. Otroci so v prvem razredu tako prisrčni in se nepokvarjeni, da je z njimi zares veselje delati. No, in mi ji to radi verjamem.

Za konec nam preostane le še to, da našim malim »učenjakom« zaželimo, da bi se v šoli naučili kar največ koristnega in da bi znali v življenju v šoli pridobiti najboljšo pričinko. Za konec nam preostane le še to, da našim malim »učenjakom« zaželimo, da bi se v šoli naučili kar največ koristnega in da bi znali v življenju v šoli pridobiti najboljšo pričinko. J. S.

Tudi mala Darja Ritonja iz Ormoža mi je zaupala skrivnost, ljeno znanje kar najbolj koristno je njen najboljša prijateljica.

Tone LEŠNIK, Šofer pri

Ob 20 letnici ptujske študijske knjižnice

1. avgusta letos je poteklo 20 let, odkar je nekdaj OLO Ptuj n apobudo narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani ustavil študijsko knjižnico v Ptiju. Novo ustanovljeno knjižnico je prevzela knjižnica zalogu muzejskega društva, nekaj del profesorske knjižnice ptujske gimnazije in tjeležnične, predvsem nemške knjižne knjižnega zbirnega centra. Za našo mesto je pomenila ustanovitev knjižnice veliko kulturno pridobitev, saj so se dragoceni knjižni fondi, ki so bili došlej na voljo le redkim posameznikom, odprli tudi široki javnosti.

Toda knjižnici ni bila namenjena lahka življenjska pot, spoprijeti se je morala z mnogimi težavami in doživelja dva huča vijarja, ki sta resno ogrozili njen obstoj. Prvič so se ji zamajala tudi že po enem letu, novembra 1949, ko je ministrstvo za prosveto LRS odločilo, da se vključijo v mestni muzej Skrabarjev biblioteka in arhivalije, drugič pa julija 1954, ko je OLO Ptuj sklenil, da se ukine in razformira študijska knjižnica. Na ukinitve knjižnice pa ni pristal svet za prosveto in kulturo LRS in tudi društvo bibliotekarjev Slovenije je poslalo zadevno rezolucijo, tako da je bil marca 1955 preklican prvotni sklep, S 1. januarjem 1959 se je združila študijska knjižnica z mestno knjižnico v eno ustanovovo — ljudsko in študijsko knjižnico, ki šteje tri oddelke, študijskega, ljudskega in mladinskega.

V oddelku študijske knjižnice hranimo sedaj 45.301 knjig raznih jezikov, največ je nemških del. Pogrešamo mnoge izdaje slovenske predvojne literature, ker je pač knjižnica še povejna ustanova nove Jugoslavije. Da bi izpopolnili manjkajoče vrzeli, smo veletu 1951 organizirali s pomočjo šol zbirno akcijo slovenskega tiska, s katero smo pridobili nad 500 knjig. Tudi v naslednjih letih smo si prizadevali čim bolj izpopolniti slovenski knjižni fond in večkrat smo zaprosili ministrstvo za znanost in kulturo LRS oziroma svet za prosveto in kulturo LRS, da naj uvrstijo tudi našo knjižnico med prejemnike brezplačnih primerkov slovenskega tiska, kakor jih dobivajo študijske knjižnice Maribor, Celje, Novo mesto in Koper. Žal so ostale vse vloge brez uspeha.

V knjižni sklad bi radi vključili vsa pomembnejše strokovna in znanstvena dela in slovenske novitete, pri teh prizadevanjih pa nas zelo ovirajo omejene finančne možnosti. Naša osnovna naloga je, da zbiramo gradivo o našem področju in da evidentiramo vse zadevne vire. Letos obiskuje študijsko knjižnico 425 rednih bralcov, večinoma dijakov in študentov, ki iščejo gradivo za izpopolnitve šolskega znanja. V zadnjih letih sposodimo za branje na com in v čitalnicah okrog 8000 knjig, revij in časnikov, lani se je izposojanje močno dvignilo in smo izdelali 875. letos do septembra pa že 6641 bibliotečnih enot; obisk v študijski knjižnici in izposojanje knjižnega fonda torej naraščata. Kolikor ne moremo amogodi bralcem, oskrbljmo zeleno knjigo po medbibliotečni izposoji iz druge knjižnice.

Kar zadeva širšo kulturno dejavnost, je knjižnica predvsem prizadevala razstave: 1951 zelo uspešno razstavo ob 400-letnici prve slovenske knjižnike, 1953 razstavo knjižnih redkosti ob 60-letnici muzejskega društva Ptuj, dve knjižni razstavi v Cirkularnah, 1960 razstavo v tedenu knjige skupaj s podružnico Mladinske knjižne v Ptiju, 1964 izložbeno razstavo arhivskog agriciva ob 100-letnici ptujske čitalničeske čitalnice, manjši knjižni razstavi 1955 za Bevkov klubski večer in 1966 ob Prešernovem dnevu, 1967 pa dve razstavi, prva je obsegala lepo poslovno in dokumentarno gradivo o NOB pod geslom Iz težkih dni 1941-1945, drugo pa smo pripravili v počasitev 80. obletnice smrti pisatelja Ivana Levstika.

Študijska knjižnica je poleg svojih rednih nalog, arhivalne in študijske hranilne tiski in ga posreduje v študijske namene z individualno izpostajo, s knjižnimi razstavami.

V Makolah še ne gradijo nove šole

Zadnje priprave in akcija za začetek gradnje in adaptacije šole v Makolah me je privedila tudi v ta kraj. Mislim sem, da so z deli že začeli, ker je bilo tako tudi predvideno. Toda ko sem potkal na vrata zbornice šole v Makolah in prikel za kljuko, sem zaslišal glas: »Ja, če ne bo ste našli tega načrta, letos ne boste dobili lokacijskega dovoljenja.«

Ko smo vstopili, smo izvedeli, da so ponedeljka res še ni bilo izdano lokacijsko dovoljenje za gradnjo prizidka osnovne šole v Makolah.

vami in podobnim) opravljala tudi mentorско delo, skrbela je za druge knjižnice v občini in jim strokovno pomagala. To načelo je uradno potrdila skupščina občine Ptuj, ko je leta 1962 imenovala ljudsko in študijsko knjižnico za matično knjižnico v občini. Pri matični službi sodelovala študijski in ljudski oddelek, ki sta sedaj razmejila delo, tako da je ljudsko knjižnico prevzela naša ljudska, strokovne knjižnice pa naša študijska knjižnica, ki so se takoj po osvobocitvi razmehnile in zelo uspešno delale, po prvem desetletju začele zamirati, ker niso imeli dovolj možnosti in aktualnih knjižnih skladov, smo v letu 1959 organizirali Cankarjevo knjižno akcijo in ustavili v naslednjem letu z denarno pomočjo raznih podjetij, s subvencijo občinskega odbora Zvezde Svobod in s knjižnimi darovi založb potujočo knjižnico, ki je štala 450 knjig, sedaj je narasla na 1246 knjig. Matična knjižnica je nadalje skrbela tudi za pritok novih knjig v vsakih knjižnicah in izposlovala namenske dotacije, leta 1965 je prispevala skupščina Ptuj 2.000.000 S din. v naslednjih letih pa sklad SRS za pospeševanje kulturnih dejavnosti 8.000 N din in 10.000 N din, tako da smo v triletnem obdobju razdelili vsakim knjižnici 491 knjig. Delo vsakih knjižnic smo usmerjali z obli-

ški na terenu, z enodnevнимi posveti ljudskih oziroma šolskih knjižničarjev, s tečaji vsakih ljudskih knjižničarjev, med katere im je bil najuspešnejši marec 1958. V zimski sezoni 1961/62 smo organizirali tudi knjižničarski krožek za ptujske učiteljičnice — bodoče knjižničarje. Sestavljene so bile številne ankete in analize, ki so prikazale stanje in delovanje naših knjižnic in nakaže tudi predloga za izboljšanje dela.

Kakor je bilo že omenjeno, se je študijska knjižnica posvetila predvsem strokovnim knjižnicam. Leta 1962 je pripravila posvetovanje z zastopniki zavodov, ki imajo pogode za ustanovitev strokovne knjižnice, ter izčala pismena navodila za ustanavljanje strokovnih knjižnic in navodila za postavljanje strokovnih knjižnic. Nekaterim zavodom smo tudi konkretno pomagali pri urejevanju knjižnice (osnovna šola J. Lacaka v Ptiju, občinski komite ZKJ, občinski sindikalni svet, občinski sodišče, skupščina občine Ptuj, pokrajinski muzej Ptuj). Ta je v grobih obrisih potekalo v dvajsetih letih življenja in delo študijske knjižnice. V spomin na njeni ustanovitev bomo sred ektoobra pripravili manjšo razstavo, ki bo prikazala redkeje tiskane študijske knjižnice in in njen razvojno pot.

Uprrava

Spomini udeležencev socialistične revolucije

(Ob 40-letnici komunistične partije v ptujskem okolišu.)

5

(Iz spominskih zapiskov Rudija ILCA)

Posebno se spominjam tudi nekaterih komunističnih dobrtnikov. Tako mi je dala učiteljica Milena Petovarjeva iz Ivanjovec nekaj obleke od svojega očeta. Preživiljal sem se še s poljskim delom pri sestrah. Ker sta bili sami v budih stiskah, mi nista mogli dajati denarja.

Ves čas svojih težav pri prebijanju skozi življenje nisem prenehala delati za KP. Povezal sem se z dr. Jožetom Potrčem. Večkrat sem bil na sestankih, ki jih je vodil. Na Grajeni sem vodil celico, v kateri so bili Korošec, Kunstek, njegova žena in kočarski sin Franc Kramberger. Največji vpliv smo imeli na društvo kmečkih fantov in dekle na Grajeni, zato ga je oblast kmalu prepovedala.

Naša celica se je pridno izobraževala, posebno pozimi. Studirali smo Marxov Kapital ter prebirali brošure in revije KP.

Vurberški župnik, razočaran nad mojo politično potjo, mi nihal več naklonjen. Nekateri kmetje so me sovražili. Mislim, da je bilo to leta 1937, ko so me zaprli, prav tako pa tudi Kunste in Korošca. Na žandar-

meriji v Ptiju so nas vključeno privezali k nogam od miz. Ležali smo na golih tleh. Bili smo zaprti tudi več tednov v Ljubljani in v Mariboru.

V teh letih preganjanja sem se seznanil z Anko Arbajterjevo, šivilo v Ptju, doma iz revne haloske družine. Bila je naprednega mišljenja. Bolesle so jo socialne krivice, zato se je bila proti hitlerju. Vendar je bila aktivna v delavskih organizacijah. Ker sem bil brezposeln, me je v glavnem ona preživila. Trdo je verovala, da bo delavski razred prej ali slej zrušil kapitalistično in ustanovil socialistično družbo.

Po poroki sem se naselil v Ptiju. KP me je zadolžila, da se povežem z dijako mladino.

In res sem našel v Mitju Vošnjaku in Zvonku Sagadinu vez

z napredno mladino. V skojevskih vrstah so bili tediš se poleg omenjenih: Sergej Vojsnik, Stefan Kuhar, Mirko Bagar, Marko Rems, Mica Čadež, Nada Pfeifer, Meta Gosak, Majce-novi dekleti, Nada Kafol, Nada Praprotnik in še nekateri. Vsi so se posebej izkazali v boju proti hitlerizmu. Na zborovanih mladincu so nastopali kot govorniki in diskutanti. Mirko Bagar je ob neki prireditvi v gledališču tako sijsajno govoril, da se je dvignil iz lože mestni župan in ga prekinil.

Mladinci so raztresali narodnoobrambne letake ter v nočeh s terom pisali parole po zidovju in cestah. V šoli so širili materialistični svetovni nazor. Povezovali so se z delavsko mladino. Med aktivnimi mladinci je bil

privatni dijak Franc Glavnik, ki je stanoval v muzeju. Tam je imel dolge mesece tajno tiskarino KP.

V protihitlerjevskih akcijah se je posebno izkazal Franc Jeza, ki mu je dobro teklo, ker je pisal odlične članke. Jeza me je večkrat obiskal na domu. Povedati moram, da je bil krščanski socialist, a za politični program KP.

Kot član mestnega komiteja KP sem pozna delo v drugih mestnih celicah. Zelo močna je bila celica v Zelezniških delavnicah. Tam sem imel največ stikov s Krambergerjem in Rudjem Znidaričem. Aktivni so bili nekateri trgovski in obrtniški pomočniki, ki sta jih vodila Mirko Koželj in Franc Peršon. Komunist je bil tudi mizar Matjašec, komunistom pa naklonjen uradnika Gabriel in Domanjko ter še nekateri.

Veliko sem delal z izključnim dijakom Jožetom Kogejem in njegovim bratom Dacijem ter z dijaki Nado Kafovo in njenim bratom Markom ter Radljmom Visenjakom. Moje zvezne se teleske še na deželo k Jožetu Lacu v Novo vas pri Ptiju in k Mihu Arbajterju v Cirkulancu, kjer sem bil večkrat na sestankih.

Pomagal sem pri raznih akcijah, ki jih je organizirala KP. Udeležil sem se zborovanju opozicije leta 1935 v Ljutomeru, kjer je govoril Kerenčič in kjer je prišlo do krvavega spopada z orožniki. Takrat so hotel vključeni tudi mene, a se jim ni posrečilo. Tedaj in še večkrat sem moral v ilegalu, da me nista našli, ko so lovili komuniste.

Kolikor je bilo mogoče, sem pisal tudi v naprednem duhu kot dopisnik Večernika, kamor me je spravil Potrč, ki je bil tam novinar. Nejak članek sem napisal za Ljudsko pravico in za Mlada pota. Veliko časa sem porabil za pridobivanje naročnikov za naše liste.

V. R.

(Nadaljevanje prihodnjih

RAZGOVOR Z JAKOBOM EMERSICEM, BIBLIOTEKARJEM V PTUJSKI STUDIJSKI KNJIŽNICI

Življenje med knjigami

Ce se spomnimo tja daleč, ko smo se prvič zaznavno srečali s knjigo, ki nam je, kot pravimo, najboljša prijateljica, ki je spomin vsekakor lep in nepozaben. Zakaj? Predvsem zaradi tega, ker smo takrat razen svoje doživljajoče vsakdanosti in lastne domišljije spoznali še neki drugi nov svet, ki nam ga je razkril avtor našega prvega prebranega knjižnega dela, na drugi strani pa tudi zato, ker smo se takrat počutili, da smo zares s pridom uporabili trdo prizadevanje naše učiteljice, ki nam je v prvem razredu osnovne šole prvič razkrila skrivnost svetih pisane besede in življenja.

In kakšen je ta skrivnostni svet? O tem nam bo znal prav gotovo veliko zanimivega povedati Jakob EMERSIC, bibliotekar v ptujski študijski knjižnici. Ko sem ga pred nedavnim obiskal v njegovem delovnem ambientu, sem ga našel skoraj do glave založenega z debelimi knjigami in globoko zatopljenega v statistične podatke, ki jih žal zahteva tudi knjižničarsko delo. Ne da bi se bil Jaka zavedal, kam pes molí svojo taco, sem mu v povsem nedolžnem razgovoru postavil svoje prvo vprašanje, kdaj in kako se je odločil, da bo postal resnični »knjižni molj«, kot ljudi njegove vrste včasih najrajsji imenujemo. Povedal mi je, da je bila to že njegova dolegaleta želja, ki jo je nosil v sebi vse do takrat, ko je v osnovni šoli določil svoje bralec in njihe v njihove želje ter jih v tej smeri z ranje primerenim čitavnikom.

In kakšen je tja zmanjševanje? Voznica konjiske vprege Marija LORBER iz Grušove št. 19 je v zgodnjih letih v knjižnici tudi precej starejši ljudi iz Ptuja in iz njegove bližnje in tudi daljnje okolice. Med njimi je tudi precej kmečkih ljudi, ki redno prebirajo knjige tudi s težjo — povsem študijsko vsebitno. Med aktivnimi mladinci je bil zelo koristen, ker tukaj rastejo borovnike. Mi otroci jih vsako leto hodimo nabirati, ko mina šola. Vsi smo črni okrog ust. Nekateri se še boli namejajo, da se jim ljudje smejijo. Polne lončke borovnic hošimo domov.

Rada sem doma, ker imamo nov dom in ker je pri nas tako lepo potnikje drugje na svetu. Vprašam vas, kaj bi bilo, če ne bi imela doma in če ne bi imela svojih dobrih staršev?

Draga Alenka! Na kratko sem ti

opisala svoj dom. Njam več časa, ker se so počitnice že pričele in sem šolsko torbico spravila v omaro.

Prav lepo te pozdravjam.

Naša pišma

RADA SEM DOMA

Cvetka!

Jaz sem bila še bolj mala deklica in so moi starši postavili novo hišo za nas. Stojil tik ob cesti. Pred njo imamo vrt, kjer vse lepo raste. Pred njo je zelo razprostirla polje, za potjem pa je gozd.

Ta gozd je zelo koristen, ker tukaj rastejo borovnike. Mi otroci jih vsako leto hodimo nabirati, ko mina šola. Vsi smo črni okrog ust. Nekateri se še boli namejajo, da se jim ljudje smejijo. Polne lončke borovnic hošimo domov.

Rada sem doma, ker imamo nov dom in ker je pri nas tako lepo potnikje drugje na svetu. Vprašam vas, kaj bi bilo, če ne bi imela doma in če ne bi imela svojih dobrih staršev?

Draga Alenka! Na kratko sem ti

opisala svoj dom. Njam več časa, ker se so počitnice že pričele in sem šolsko torbico spravila v omaro.

Prav lepo te pozdravjam.

Cvetka Zorko,

Podgorci

ALENKA

Vsač človek ima kako veselje. Še zbiramo različne reči: znamke razglednice, slike na skaličah v včigalico, slikke

Eduard H. Steenken

Popolnoma presenetljivo

Najino poznanstvo sega daleč nazaj. Prve trgovske uspehe sva dosegla kot potnika kmalu po vojni. Ko sem ga videl, kako je ponujal električne grelce, kako je žarel, kako je poudarjal, da veruje vanj' (ne morda v ljubega boga, marveč v grelec), sem že siščil njegov vzpon.

Vendar nisem vedel, da se je v dvajsetih letih prignal do generalnega direktorja. Sedaj se mi je razkrilo. V zadregi sem stopil v njegovo veliko hišo v slogu »sončnega bungala«.

»Haha,« se je smejal, »tega seveda še ne pozna!« Pritisnil je na vzvod in hiša se je pričela skukati. »Vselej se postavi v najbolj sončno lego.«

Prišel sem v prostor, ki je bil vidično vlijoličast laboratorij.

»Bova kaj popila?« je vprašal pokroviteljsko.

»Se še spominjaš...?!«

»Seveda, to je bilo takrat.«

Opazil sem, da se noče spominjati slabih časov. Tla so se tisto stresla in bar se je dvignil iz njih.

Vstal sem.

»Haha, pri meni ni več treba vstajati, vse aparate imam v hiši,« se je smejal. Govoril je v prav majčkem mikrofon. Sunil je z brado proti meni: »Dva rossija, sifon, ali...?«

Pokimal sem. Razločno je rekel: »Dva rossija. Neka jeklenica ročica je pričela skrpati, krom je blestel, potem so se pomaknili k nama kozarci in steklenice na pladnju.

»Presenetljivo,« sem rekel.

»Seveda ni pocen,« se je smejal.

»Rad verjamem.«

Pomicne stopnice so naju odpeljale gor. Naproti nama je stopila njegova žena. Videti ji je bilo, da se dolgočasi.

»Dve uri sem telefonirala,« je rekla in se šobila. Potem se je nenadoma nasmehnila in mi pomilila roko. Najbrž sem jo preveč krepko stresel, ker je vzkliknila in rekla: »Poklicali ste Robot.«

Nisem razumel, odkimal sem. Prijatelj mi je razložil pomoto: »Na prstanu ima majhno signalno napravo za Robot, svojo sabarico. Tamle gre, sam jo boš videl.«

Pred menoj je stal robot ženske vrste s porcelanasto glavo in čedno počesanimi lasmi. »Bila je pomota,« je rekla prijateljeva žena Robot, »ker pa ste že tu, mi prinesite, prosim, kolorisko vodo, glava me boli.« Robot se je vrnila s hišno lekarino.

»Presenetljivo,« sem rekel.

»Kaj pada stane nekaj malega,« se je smejal.

»Da,« je poudarila hišna gospodinja. »Robot je bila draga. V hiši imamo vse aparate.«

Pili smo kavo, ki jo je izjemoma pripravila gospodinja sama, gostu na čast — kot je povedal prijatelj. Potem smo se gledali. Nisem vedel, o čem naj govorim, onadva menda tudi ne.

»Hm, potreben nam je družbenik.«

»Kako...?« sem zajecjal.

»Clovek za zabavo, haha.« Govoril je v svoj prstan in kmalu je se pričkal robot v fraku, potegnil iz žepa karte, se mekejajoče zasmehjal in nam povedal anekdot o Einsteinu.

»Kajne,« je rekla ona, »takale zabava je bolj osebna kot televizija. Hkrati nam prihrani nepotrebitno trošenje duševnih sil.«

Vaše zdravje

Kaj je živčnost?

Zivčnost v vsakdanjem pomenu besede ima tako pri odraslih kot pri otrocih isto osnovo. Naloge živčnega sistema je sprejeti takoj zunanje vtise in dražljaje kot dražljaje znotraj organizma ter odgovarjati nanje. S tega stališča je treba sleherno živčno manifestacijo jemati kot vprašanje »razmerje.« Jasno je, da tudi povsem normalen organizem reagira kdaj pa kdaj živčno na prijetne ali neprijetne pobude, vendar ne prehudo. Drugače pa je, če imamo opraviti z organizmom, ki živčno odgovarja na skoraj normalne pobude, kakrsne večina ljudi iste starosti mirno preneše. Med tem dverja tipoma ljudi je seveda cela vrsta inačic.

Vsaka živčna manifestacija je odvisna od človekovega ustroja in od pogostosti in moči dražljajev. Stvar je — kot rečeno — podobna pri otrocih in pri odraslih.

Pri otrocih je nadvse pomembno dejstvo, da njihovo življenje skoraj popolnoma vidi, uravnava in nanj vpliva starši. Otroci so odvisni od osebnosti staršev, njihovega značaja, notranjega ravnotežja in vzgoje. Zal so živčni otroci v veliki večini potomci živčnih staršev, ki potem takem prenačajo svojo živčnost na otroke

risti.

»Hm,« sem rekel čez čas, ledabi sploh kaj rekel, »mar nisi imel tudi hčerke?«

Oba sta močala. Pa ne, da sem zinil kaj neprinjetega? Pogledal sem ju. On si je otril čelo: »S hčerko imava smolo,« je potem pricel, »nekoga dane je odsila, kar preprosto...«

»Kar preprosto proč,« je odmevala ona.

»Aha,« sem rekel.

»Proč,« pomislil, v nekakšno poljedelsko zadružo ali kakor se teme pravi. Hotela je zopet živeti, pomislil, živeti, ha-ha.«

»Morda si je želela nekaj svežega zraka in malo izpremembe,« sem rekel.

»Sveži zrak,« me je prekinil, »počakaj.« Pritisnil je na gumb in takoj so se odprla okna, prjeten vetrč je zavel okrog nas.

»No...?«

»Presenetljivo in čudovito,« mi je uslo.

»To je naš najdražji aparat,« je razlagal, »lahko dobimo zrak z Riviero, vetrč iz Ženeve, se-verožahodnik s Helgolandom.«

»Popolnoma presenetljivo...« sem rekel in mislil na njegovo hčerko.

»Seveda stane nekaj malega, haha,« se je smejal.

»Stane,« je zamrmlila gospodinja, se malo sklonila in prisnila na svoj prstan. »Robota, prinesite mi hišno lekarino...« Potem se mi je nasmehnila:

»Glava me boli.«

Neasfaltirani odsek na cesti Ormož-Ljutomer bodo asfaltirali

Vožnja preko Litmerka je prijet na posebno v jeseni, ko zori grozdje
(Foto: S. Kosi)

Na odseku od Ivanjkovec do Pavlovec pripravljajo cestišče za asfaltiranje. Končno bo odpravljen ta kamen spotike. Prav semešno se zdi tujuč, ki se pripledje v ormoško občino in naleti na vožnji proti Središču ali proti Ljutomjeru na odseku asfalta, ki mu zopet sledi makadam. Nehoti pomislili, ali res ni sredstev za ureditev tako pomembnih cest, kot sta ti dve. Ves kaže, da bo cesta od Ormoža do Ljutomjera slej ko prej le asfaltirana. Kako dolgo bomo čakali in kako dolgo bodo prosjačili Ormožani in Središčani za asfalt na odseku njihove ceste, je še vprašanje. Znano je, da republiški cestni sklad mačehovsko deli sredstva za ureditev republiških cest na tem področju.

Zaradi pripravljalnih del je promet preusmerjen prek Litmerka. Vožnjo po ozki in slabovzdrževani cesti blaži pogled na vinorodne predele teh krajev, ki se kopijojo v jesenskem soncu. Predvsem so vabljeni pogledi na zgoraj obložene gorice.

Filmski in TV mozaik

CRISTINA - NOVA VAMPGIRL

Začetek za Kristino Rücker ni bil ravno lahek, čeprav je pred drugimi imela dolgočine »telesne« kvalitete. Curd Jürgens je ranjno rekel: »Ce ima toliko v glavi, kot v... khm, ji slava ne pobjegne.«

Sedaj ima brhka Kristina za

sabo že deset filmov, v njeni domovini Nemčiji pa so jo proglašili za prvo seks bombo. S svojimi 24 leti in merami 29-55-92 res nima prave konkurenco.

Pri otrocih je nadvse pomembno dejstvo, da njihovo življenje skoraj popolnoma vidi, uravnava in nanj vpliva starši. Otroci so odvisni od osebnosti staršev, njihovega značaja, notranjega ravnotežja in vzgoje. Zal so živčni otroci v veliki večini potomci živčnih staršev, ki potem takem prenačajo svojo živčnost na otroke

ŠE 16 DNI DO OLIMPIJSKIH IGER

zv. — Druga za drugo odpadajo ovire, da bi lahko bile XIX. olimpijske igre v Ciudad Mexico še v zadnjem trenutku odgovljane. Vzrok za tako možnost je bilo več. Sprva velika nadmorska višina, potem neizkušenost mehiških športnikov v pogledu organizacije, potem namerava črnočipitih ameriških športnikov, da bodo igre bojkotirali; to bi lahko imelo vidne posledice zlasti zavoljo možne abstinenčne vseh afriških športnikov. Potem demonstracije domačih študentov, ki so zahtevali in se zahtevali vodjenje zapleten politični položaj opokupaciji Češkoslovaške, ko so napovedali bojkot olimpijskih iger skandinavski športniki.

Vse vredi. Vremem včas za vraga. Eksplozije so preveč pogoste. Smrdljiva obedinica, se posebno večer. Nemci preključajo našo mladino, ki bi radi plesala. S krompirom se v totali duma ne spara, cena alkoholnih pičjanj bi lahko bila primerne tudi za sramake možje naših delavcev. Zakaj so cene večnejšo skupino skupino?

Vse to možnosti v glavnem ne obstajajo več in vse večje število športnikov, ki prihajajo v Ciudad Mexico, prizorišče letnih olimpijskih iger, z vseh koncov sveta, so garancija, da bomo doživeli največje olimpijske igre doslej, največje po udeležbi nad 7000 športnikov, največje pa tudi po dosežkih športnikov, ki so se na to pripreditev izredno marljivo pripravljali. Do olimpijskih iger je še 16 dni in športniki vsega sveta upajo, da se do takrat ne bo zgordilo niti takega, kar bi lahko onemogočilo njihovo največje slavlje, na katerem se zberejo vsaka štiri leta.

TV spored

NEDELJA, 29. septembra
9.30 Kvintet Pleško in trio France Delčenkova 10.00 Kmetijska oddaja 10.45 Jesenske spremembe 15.00 Povabilo za vas 15.30 Sportne reportaže 16.30 Košarka: Trešnjevka-Crvena zvezda 18.00 TV kažpot 18.20 Osa 18.30 Cirkcak 19.05 Pot v začetek 20.00 TV dnevnik 20.45 Vijavaja 20.50 Večer solidarnosti 21.50 Sportni preglej 22.30 TV dnevnik.

PONEDELJEK, 30. septembra
9.30 TV v soli 10.30 Ručilna 11.00 Osnove splošne izobraževabe 14.45 TV v soli 15.40 Ručilna 16.10 Angleščina 16.45 Madžarski TV pregled 17.00 Potročil 17.05 Mali svet 17.30 S poti po Mehiki 17.55 Po Sloveniji 18.20 Propagandna medica 18.35 Nitri dva otroka nista enaka 18.50 Reportaže 19.20 Sprehod skozi batelne in anti-batelne oddaje 19.55 Cirkcak 20.00 TV dnevnik 20.30 Vijavaja 20.35 Zdeslav Skowronski: Uredba 21.30 Carl Maria von Weber: koncert za klarinet in orkester 21.45 Poročila.

TOREK, 1. oktobra
9.35 TV v soli 10.35 Angleščina 11.00 Osnove splošne izobraževabe 14.45 TV v soli 15.40 Angleščina 16.10 Osnove splošne izobraževabe 16.40 Franččina (do 17.10) 17.35 Risanka 17.55 Znamost in mi 18.35 Torkov večer 19.05 Obisk pri sodišču 19.35 Cirkcak 20.00 TV dnevnik 20.30 Vijavaja 20.40 Osa ljudje all kapljari — Benny Battley kvartet na jazz festivalu v Ljubljani — Poročila.

SРЕДА, 2. oktobra
9.35 TV v soli 10.30 Madžarski TV pregled 17.20 Rezerviran čas 19.45 Cirkcak 20.00 TV dnevnik 20.30 Vijavaja 20.35 Na rob zapisnika 21.30 Ekran na ekranu — oddaja TV Zagreb 20.30 Poročila.

CETETEK, 3. oktobra
9.35 TV v soli 10.30 Nemčinja 11.00 Angleščina 14.45 TV v soli 15.40 Ručilna 16.10 Angleščina 16.45 Madžarski TV pregled 17.15 TIK-tak: Sanjica 17.30 Cirkus 18.00 Po Sloveniji 18.15 Propagandna oddaja 18.20 Koncert zborja iz Postojne 18.45 Kalejdoskop 19.05 Pri Londonu 19.45 Cirkcak 20.00 TV dnevnik 20.20 Ob 25-letnici zasedanja zborna odprtina slovenskega naroda v Koperju 21.00 Vijavaja 21.05 Saga o Forsythu 21.55 Kulturne diagonale 22.55 Poročila.

PETEK, 4. oktobra
9.35 TV v soli 10.30 Osnove splošne izobraževabe 11.30 Francoččina 14.50 TV v soli 16.10 Osnove splošne izobraževabe (do 16.40) 17.45 Pustolovčina 17.55 Rinka: Sanjica 17.30 Cirkus 18.00 Po Sloveniji 18.15 Mladinski koncert 19.05 Brez parole 19.35 Niso samo rdeče 19.45 Cirkcak 20.00 TV dnevnik 20.20 Osa 20.30 Ljutomer pred slavjem 20.40 Vijavaja 20.45 Celovečerni film — Poročila — Simfončni koncert.

SOBOTA, 5. oktobra
9.35 TV v soli 18.20 Katalgarska revija v Velencu 19.20 Sprehod skozi čas 19.45 Cirkcak 20.00 TV dnevnik 20.30 Vijavaja 20.35 Opatija 68 22.05 Humoristična oddaja Vase Popovića 23.00 Propagandna oddaja 23.20 Opatija 68.

Kino

BUCKOVCI: 29. sept. ameriški barvni film KRALJICA COLORADA.

GORIŠČICA: 28. in 29. septembra ameriški film OD TU DO VECNOSTI.

KIDRICEVO: 28. in 29. septembra ameriški barvni film NA SVIDENJE, CHARLY.

2. in 3. oktobra ameriški barvni film MOCNEJE OD SLAVE.

LJUTOMER: 28. in 29. septembra italijanski film GOSPE IN GOSPODJE;

2. in 3. oktobra ameriški film ODRED SMRTI.

V Ptiju začetek

de avskih športnih iger

Pretekli petek so na malem stadionu Drave odprli delavsko športno igro. Kasneje bodo to potekale in o njihovem námenu sam opozarili že v prejšnjih številkih.

Predenje vrsto nastopajočih športnikov iz piških delovnih organizacij je na stadionu pričakalo mnogo več gledalcev kot naslovno. Na slavnostni otvoriti so bili tudi predstavniki skupinske občine Ptuj in družbenopolitičnih organizacij. Konservativno nastopajočim športnikom, ki so prisotkali na stadion, je zazgrala godba na pihals DPD Svoboda iz Ptuja. Športnikom, ki so se razvitali pred tribuno, in gledalcem je spregovoril Janez Kos, predsednik priznajalnega odbora delavskih športnih iger. Orisal je pomen iger, doseganje delavske igre in kako bodo potekale te, ki so jih teden prej. Predvsem je poudaril velik odrys na delavske športne igre in na odobrjanje v delovnih organizacijah. Naslovo bo 73 skup. To je v dokaz, da si delavci želijo športne razvedila in da jih je treba gojiti in omogočiti vsem razpolom. Povedal je tudi, kako in komu bodo podeli nagrade in priznanja in kakšna bodo to priznanja. Večem nastopajučim je zasiel veliko športnega uspeha.

Prosvetarji so zmagali v rokome tu na avtoritveni tekmi delavsko športnih iger
Foto: S. Kosi

Delavsko športne igre je odprt Franjo Rebernik, predsednik skupinske občine Ptuj. Navzoči jo je pozdravil v imenu SO Ptuj in odbora za priznavanje priznavanja ob 1900-letnici mesta Ptuja. Dejal je, da bodo delavsko športne igre popestile priznavanje na priznavanje v jubilejnem letu. Na kratko je spregovoril tudi o priznavanju na priznavanje. Povedal je delavsko športne igre, ki imajo močnejši značaj. Postanejo naj stavnih del časa delovnega človeka. Nosijo naj vzgojo, tovaritivo in krepitev delovnega elana. V času vojnih spopadov so športniki stali v prvih vrstah. Igre naj postanejo tradicionalne.

Tako po otvoriti so se pomorili sklepne posvetovanje, TVI iz Majšperke. Elektrokovinarji in TGA iz Kidričevega. Prvi dve ekipe sta se pomorili v rokometu, drugi dve pa v malem nogometu.

Tako po začetku rokometne tekme je bilo opaziti, da mladi telovadni učitelji dobro obvlado rokomet. Kljub temu so Majšperčani igrali zelo pozitivno, so posvetarji prevzeli igro. Po

lepih ekipah je tega skoraj vedno občela v mreži. Majšperčani so prevezli igrali na enega igralca, kjeremu temu so imeli vse prilagost možnosti na gol. Prosvetarji so brez večjih težav zmagači z visokim rezultatom 20:6.

Sledila je težko pričakovana tekma v malem nogometu med Elektrokovinjem iz Ptuja in TGA iz Kidričevega. Kmalu po približku udarca je bilo videti, da so igralci iz TGA že vedno pravili možnost nogomet. Izvedli so nekaj tako lepih akcij proti vrstam nasprotnika, da so nevtralni gledalci te postavili te za zmagovalce. To razpoloženje pa je kmalu minilo. Elektrokovinar je imel borbeno in zagrizeno obrambo. Igraliči obrambe so ostro starišči na vsako nevarno žogo in tako reševali lepe in nevarne napade. Kljub temu da so igralci TGA večkrat napadli, so bile zadnje ovire obrambnih igralcev Elektrokovinjara nepravljive. Zgodilo se je celo prvo presenečenje. Igralc TGA je povedel z rezultatom 2:6. Da igrajo igralci TGA lep nogomet, je bilo kmalu potrjeno z dvema goloma, ki so jih dosegli z lepimi akcijami. Rezultat so iznenadili. V

Mali oglasi

KAVC IN OMARICO za knjige prodam. Marija Pešić, Gregorčičev drevored 8, Ptuj.

PRODAM OTAVIC. Oddam opremljeno sobo dveh učenjakom. Mariborska 10.

UGODNO PRODAM kompletno kuhinjsko pohištvo. S. J., Vičavska pot 24, Ptuj.

ISCEM starejšo žensko, ki bi bila štiri ure dnevno pri tri meseca starom o-

troku v Ciril-Metodovem drevoredu. Naslov v upravi.

ISCEM starejšo žensko, po možnosti upokojeno, k tricelni družini. Nudim prazno sobo. Vinko Valenta, Budina n. n., Ptuj.

FATI 750 prodam. Naslov v upravi.

ZAMENJAM dvoobmočno stanovanje v Ptaju, v Trubarjevi ulici, 64-stanovanjski blok, za enakovredno ali trisobno v centru mesta. Naslov v upravi.

PRODAM konsolino s batutom za konjico vprege in žrebico ali brajo kobilu Naslov v upravi.

HISO z gospodarskim poslopjem in 25

stevi zemlje v okolici Ptuja prodam.

Naslov v upravi.

ODDAM opremljeno sobo dveh dje-

kona ali vajencem. Naslov v upravi.

SPREJMEM SOFERJA v kategoriji,

SPREJMEM SOFERJA v kategoriji,